

ŠŤASTIE
NAIVNÝCH

PETER DIKO

Šťastie naivných

Peter Diko

Celá banda sa postupne zišla na pozorovateľni. S nevy povedanou nevôlou pozerali na šesť jazdcov roztrúsene klusajúc dole po ceste. Všetci boli ticho, akoby sa stalo niečo zlé, niečo nové. Jazdci boli očividne vojaci, no to nebolo nič nezvyčajné. Odkedy tu vyčíňali, vojakmi sa to tu len tak hemžilo. Už si z nich robili posmech a keď ich videli, len hlásili: „Veveričky idú.“ Ich oranžovo-biele tuniky sa dali ľahko rozoznať už z diaľky a v lese, pri prenasledovaní, priam svietili. Dalo sa pred nimi bez problémov skryť. Nemali z nich strach, keď tak, tak rešpekt pred ich počtom. Dokonca aj Jonas si zvykol a prestal sa ich báť. No teraz to bolo iné.

Jonas nevedel čo, len videl, ako sú všetci ticho a pozorujú jazdcov. Bol jediný, kto nechápal, čo je inak. Šesť vojakov navyše, keď ich je v dedine viac ako päťdesiat, sa mu nezdalo ako veľký problém.

On ich zbadal prvý a Dienemu, ktorý bol s ním na hliadke, oznámil frázou o veveričkách, čo vidí. Výhľad mali parádny, pozorovacie miesto vybral Jonas sám, ako domáci. Na jeho znalosti miestneho terénu sa banda spoliehala a on bol na to pyšný - aj keď to bola asi jediná vec, ktorou bol pre nich užitočný. Cestu videli ako na dlani, kúsok za križovatkou od hornej hradskej až takmer po dedinu.

Diene najskôr lenivo pozoroval, ako sa z diaľky približujú. Potom sa zrazu starý bradáč predklonil, zaliezol viac do kríkov a poslal ho zavolať Megu. „Ale opatrne, nech nás nezbadajú,“ povedal mu potichu. Jonasa prekvapilo prečo takmer šepká, ale bez slova a prikrčený išiel zavolať ich vodcu. Keďže Jonas zdôraznil, že majú prísť opatrne, s Megom sa prikradli aj ostatní zvedaví členovia bandy. Dokopy ich bolo deväť a teraz sa krčili v kríkoch na kopci.

Ticho prerušil Mego, „Musíme to tu urýchliť,” pozrel pritom na Seka.

Seko bol, ako Jonas zistil, čarodejník. Oblečením ani zjavom tak nepôsobil. Vypadal presne ako zlodej, čo aj bol, okrem iného.

Čarodej prikývol a to bol koniec komentovania prichádzajúcich vojakov. Všetci sa ako na povel odkrádali preč z pozorovateľne do lesa, kde ich nemohol z cesty ani náhodou nikto zazrieť. Keď Jonas videl, že ide aj Diene, pobral sa za ním. Nedalo mu to a v lese sa ho spýtal:

„Čo ste takí posratí z tých pár vojakov? Keď prišli prví, tak ste vtipkovali.”

Bradáč naňho chvíľu zamyslene pozeral, potom sa nad holobriadkom zlutoval a začal, nie prvýkrát, vysvetľovať.

„Všimol si si ako išli?” Nečakal na odpoveď a pokračoval, „iba vyzerali roztrúsene po ceste. Jeden vpredu, jeden ďalej vzadu. Tí v strede neboli od seba ani ďaleko ani blízko a postupne si menili miesta.”

Jonas naňho stále pozeral s otázkou v očiach.

„Istili sa, menili pozície. Stále v strehu, ale nenápadne, pre zadubencov ako si ty. Nám neumožnili zistiť, ktorý z nich je vodca a zložiť ho šípom z úkrytu ako prvého. Posledné, čo tu potrebujeme, sú skúsení lovci a schopný veliteľ. Henten nafúkaný darmožráč, čo teraz velí, je pre nás ako dar.”

„Myslíš, že ho vymenia?”

„Ty by si ho nevymenil?”

Mladík musel uznať, že áno. Ved' ten „fialový páv”, ako nazvali pre seba veliteľa vojakov, bol stelesnením nafúkanosti, nadradenosti a hlavne neschopnosti. Trocha sa pousmial, ale hneď sa vrátil myšlienkami k novopríchodzím ozbrojencom – lovci, lovci ľudí a oni

sú korisť! Úsmev sa mu vytratil z tváre a zmocnili sa ho obavy a pocit, že určite to s ním zle skončí. Presne ako keď prvýkrát uvidel krv na Megovom obrovskej meči. Pri tej spomienke a pocitoch ho naplo, ale udržal sa, nie ako vtedy. Ako sa len do tejto šlamastiky dostal, ako sa len kurva mohlo stať, že mu hrozí šibenica?

II

Jonas bol obyčajný chlapec z pomerne veľkej dediny Rosta. Tá ležala na kraji Veľkého lesa, ktorý bol jednoducho taký veľký, že nikto nenašiel lepšie pomenovanie. Slúžila ako hlavný stan, sklad, prekladisko a obchodné centrum pre drevorubačov. Vďaka rovine a nezalesneným lúkam na juhovýchode, sa tu uživilo aj zopár roztrúsených fariem v okolí. Celkovo sa dedine darilo a čulý obchodný ruch ponúkal pre Jonasovu matku dostatok príležitostí uživiť seba a svojho chlapca.

Otca nikdy nepoznal, ale pri veľkom počte drevorubačov v dedine to nebolo nič nezvyčajné a o deti bez otca nebola v Roste núdza. A aj vďaka nim a drevu sa ich matky dokázali o ne postarať, takže nemuseli kraďnúť a nikto ich neposielal do sirotinca v provinčnom meste. Jonas vyrastal ako ostatné deti, bez majetku, ale šťastný a upnutý na mamu. Keď bol trochu starší, tak pomáhal ako deti môžu, pásol husi, šklbal sliepky alebo zberal úrodu na farmách. Najradšej zo všetkého sa však túlal po lese. V tomto bol trošku iný, zvedavejší a odvážnejší ako ostatné deti. Odvážil sa sám aj hlbšie do lesa a čo bolo najpodstatnejšie a v očiach detí najväčší prejav hrdinstva, odvážil sa hlbšie do lesa aj po zotmení. Nebolo to len tak. Každý tieň bol vtedy dlhší a tmavší, každý konár bol ruka načahujúcej sa ľudozrútskej strigy a každý odraz mesačného svetla boli oči zlých duchov. A keďže deti boli krmené rôznymi hrôzostrašnými príbehmi, Jonas bol pre nich nebojácny hrdina.

Pravda, to ako hlboko do lesa naozaj šiel, vedel len on sám. Niektorí, tiež chlapčenský hrdinovia a teda konkurenti, spochybňovali, kde bol a že oni boli ďalej a hlbšie v lese. Ale treba povedať, že Jonas chodil naozaj ďaleko a poznal okolie lepšie ako jeho

rovesníci. Ešte k tomu zistil, že les v noci je síce temný a strašidelný, no prekvapivo prázdny a tichý. Za jasnej noci sa dá v ňom ľahko a bez úrazu pohybovať, hlavne ak si trasu obzrel už cez deň. Čo nevedel, je to, že za to vďačí drevorubačom, ktorí vytlačili z okolia všetky štvor a viacnóhé nebezpečenstvá hlbšie do lesa. Aj vďaka tomu ho neroztrhala napríklad svorka vlkov.

Ďalšia dôležitá skutočnosť, ktorá ovplyvnila jeho život, bola práca jeho matky. Našťastie preňho, nevedel čo všetko robí jeho matka pre ich obživu, ale čo vedel bolo, že pomáha upratovať v richtárovom dome. Celto z Rosty, ako sa miestny mocipán rád honoroval, bol richtárom už dlhé roky. Domáca vrchná rada ho vždy čestne vybrala. To, že to bol tunajší najbohatší človek, ktorý mal pod palcom celý obchod s drevom a zopár radných od neho záviselo, bola určite len náhoda.

Vďaka práci svojej milovanej mamy sa Jonas kedy-tedy dostal aj do richtárovho domu. Niekedy len tak niečo odniesť, inokedy pozrieť mamu. Richtárovi sa celkom pozdával. Chýr o tom, že sa v lese nebojí sa doniesol aj k Celtovi. A mať dobrého a hlavne lacného hľadača, ako volal richtár svojich ľudí čo dohliadali hlavne na nepovolenú ťažbu v lese, sa mu pozdávala. Potajme sledoval, či niečo po Jonasových návštevách z jeho domu nezmizlo, ale k jeho spokojnosti nechýbala ani len lyžica. Chlapec mal už šesťnásť rokov a to bolo viac než dosť na to, aby sa pustil maminej sukne a zarábal si na seba ako chlap. Takto nejako ho chcel Celto presvedčiť, aby sa dal najat ako hľadač. Síce za tretinu čo platí iným, ale to mládencovi samozrejme nepovie.

Lenže richtár nebol jediný ku komu sa chýr o Jonasovej nebojácnosti doniesol. Celtova dcéra Eliza mala tiež uši. A mala aj oči a tie veľmi rady sledovali vyťahnutého blondávého mladíka, len o pár mesiacov staršieho ako ona. A ako to v takýchto prípadoch býva,

mladí si k sebe našli cestu. A tak Jonas začal bývať po zotmení častejšie s Elizou ako v lese. Svoju náklonnosť tajili ako vedeli. Možnosti na stretávanie mali obmedzené a Eliza nemohla byť po zotmení ďaleko z domu. Ale šikovný mladík našiel po streche cestu k jej oknu. Časom obaja chceli viac ako len tajné bozky a nesmelé dotyky.

Celto v poslednej dobe pod rôznymi zámienkami umožňoval Jonasovi stále častejšie prísť k nim do domu alebo ho na niečo potreboval na skládke dreva. Chlapcovi sa líškal a vychvaľoval, ako sa vyzná v lese. Mládenec si túto predstieranú náklonnosť zle vysvetlil a vo svojej jednoduchosti a nevinnosti bol presvedčený, že ho richtár obdivuje a čo bolo najhoršie, uveril tomu, že by zvolil, aby richtárova dcéra bola jeho. A tak jedného dňa v richtárovom dome pozbieral Jonas všetku odvahu, na prekvapenie všetkých vzal Elizu za ruku, hrdo sa postavil pred Celta a vyhlásil:

„Pán richtár, s Elizou sa ľúbime a chceme sa vziať. Dajte nám vaše zvolenie!“

V celom dome zavládlo ticho. Richtár s otvorenými ústami pozeral na pochabú zalúbenú dvojicu. Jonas pred ním, hrdo stojaci s vypnutou hrudou a Eliza pozerajúc do zeme.

„Ty si sa tuším pomiatol chlapče,“ pomaly zo seba vysúkal Celto.

„Nepomiatol, pán richtár,“ odhodlane pokračoval mladík.

„A čo jej ty chceš ponúknuť? Veď nič nemáš!“ pokračoval už hlasnejšie richtár. „Ani medenák, ani remeslo, ani žiadny dom!“ kričal už. Roztiahol ruky a poobzeral sa dookola. „Ták takto to je,“ pokračoval akoby si uvedomil celú pravdu, „tebe sa zachcelo vena a môjho domu!“

„Nič z toho nechcem, chcem len Elizu!“ stále odhodlane vzdoroval mládenec.

„To určite, už len to ti tak uverím,“ precedil už brontový Celto cez zuby. „Nič z toho mať nebudeš!“ Doslova priskočil k zaľúbencom a nasilu im odtrhol ruky od seba. Pozrel na svoju dcéru. „Marš do svojej izby!“ Potom zameral pozornosť na sklamaného pytača. „Prac sa z môjho domu ty naničhodný pankhart, nech ťa tu už nikdy nevidím!“

Otočil sa na Jonasovu matku. „A ty sa tu už tiež neukazuj. Von, von, von!“ Prstom ukazoval k dverám. Zdvihol hlavu k svojej žene, ktorá stála na poschodí. „Nikdy sme tú pobehlicu nemali zamestnať.“

To bolo na Jonasa priveľa. Nielen, že sa mu behom chvíle rozplynuli sny o svadbe so sladkou Elizou, ale ešte tento tlstoch urážal jeho mamu.

„Moja mama nie je žiadna pobehlica!“ bojovne sa postavil proti richtárovi.

Ten skontroloval pohľadom fňukajúcu Elizu, ako odchádza preč. Potom s pohrdaním pozrel na Jonasa. Aj keď ten bol od neho vyšší, predsa len pôsobil oproti zavalitému Celtovi ako trieska oproti kameňu. A tento kameň veru neváhal zlomiť ho a to nielen fyzicky.

„Nie je pobehlica? A kde máš teda otca, Jonas?“ S úškrnom mu pozrel do očí. „Nevieš, lebo ani ona to nevie. Nevie ani ktorí z jej kunčaftov bol tvoj otec. Skurvila sa s každým, kto jej len trocha zaplatil.“

Jonasovi vyletela ruka a udrela Celta do tváre. Ten skrivil ústa bolesťou a odvrátil tvár, ale váhový rozdiel sa prejavil a inak to s ním nepohlo. Siahol k svojmu boku, kde mal na opasku dýku.

„Jonas, nie!“ skríkla jeho matka, schytila ho za ruku a ťahala k dverám z domu.

Richtár medzitým vytiahol dýku z puzdra.

„Za toto ťa nechám zbičovať do krvi, zasran. Kopola!“ zakričal z plného hrdla na jedného z mestských knechtov, ktorý sa vždy motal richtárovi nablízku.

Mama s problémami ťahala Jonasa von. Ten ešte vo dverách pozrel smerom k Elize plačúcej na schodoch, potom sa vnútri zlomený podvolil a nechal sa vytiahnuť z domu na dvor a odtiaľ k bráne.

Celto sa s dýkou v ruke postavil výhražne do dverí a znova zakričal: „Kopola!“.

Keď boli v polovici cesty k bráne, z domca pre služobníctvo vybehol toľko volaný Kopola. Mal rozopnutý kabát a narýchlo sa obliekal. Nečakal problémy u richtára doma a zrejme sa znova pozabudol s kuchárkinou pomocnicou. Bol to statný chlap s čapatým nosom po bitkách, ktorý najskôr rúbal a potom sa pýtal. Nechápavo zastal a striedavo pozeral z richtára na Jonasa s mamou.

„Čo čumíš ty hovädo, ten mladý pankhart ma napadol,“ Celto pri tom ukazoval dýkou na Jonasa, „v mojom vlastnom dome!“

Kopola nepotreboval žiadne ďalšie vysvetľovanie. Spoza pásu vytiahol veľký sax a rozhodným krokom zamieril k dvojici, teraz už zločincov.

Jonasova mama vedela, ako veci chodia a hlavne ako veci chodia v Roste. Nemala romantické predstavy o láske a vonkoncom žiadne ilúzie o spravodlivom richtárovi. Vedela, čo čaká jej syna, ak ho dostane do rúk Celto s Kopolom. Lútosť sa na svojho milovaného Jonasa pozrela, pohľadila ho po líci a šepala.

„Bež, bež a už sa sem nevracaj. Zabijú ťa.“

Jonas váhal a stál ako zamrznutý. Matka ho od seba odsotila smerom k bráne. Vtedy sa konečne začal pomaly rozbiehať preč. Ale Kopola sa rozbehol skôr a už bol pri nich. Načahoval ruku po

nerozhodnom mladíkovi a takmer ho chytil. Jonasova mama sa vrhla na knechta a celou silou sa doňho zakvačila.

„UTEČ!“ zrevala naňho zúfalo.

S tým výkrikom odletela z Jonasa všetka nerozhodnosť. Rozbehol sa k bráne. Videl, ako Kopola striasol jeho matku a sotil ju do prachu na zem. Prebehol pootvorenou bránou a uháňal preč. Utekal na jediné miesto, kde sa mohol skryť, jediné miesto kde mohol byť teraz v bezpečí. Utekal do Veľkého lesa.

Kopola ho chvíľu prenasledoval, ale potom to vzdal. Veľmi rýchlo pochopil, že šlachovitého mladíka nedobehne. Nebol síce najbystrejší, ale videl kam smeruje a aj on o Jonasovi vedel, že sa v lese vyzná. A ako vedel, že lepšie je niekoho zmlátiť v Roste, kde je doma a nie vyrývať v meste, tak vedel, že prenasledovať zálesáka v lese môže dopadnúť ešte čapatejším nosom ako má. Vráti sa do richtárovho domu. Ved' majú jeho mater, určite z lesa vylezie za ňou a potom jeho sax bude mať prácu. Uškrnul sa na svoju veľkú dýku, zastrčil ju dozadu za opasok a pobral sa späť.

Jonas konečne dobehol do lesa. Hneď, ako vstúpil do tieňa prvých stromov, pocítil úľavu. Vvedel, že tu sa už Kopolovi stratí. Únikovú cestu mal premyslenú takmer hneď. Pri červenom kríku dole z cesty, preskočil zarastenú jamu a potom popod vyvrátený strom. Ak sa jeho prenasledovateľ nedoláme v jame, tak popod strom sa nezmestí. Až v lese si uvedomil, že knecht už nejde za ním hodnú chvíľu. Zvoľnil tempo, ale aj tak išiel podľa vopred pripravenej cesty. Zastal, až keď podliezol vyvrátený strom. Oprel sa oň chrbtom a rýchlo dýchal. Pred očami mal smutné oči svojej matky a v ušiach mu znel jej zúfalý výkrik: „Uteč!“

S tým výkrikom akoby z neho odviala jeho detskú nevinnosť a drsnosť dospelého života mu zasadila poriadnu ranu kladivom. Ešte ráno lietal v oblakoch lásky a teraz utekal o život. Ako ho len mohla napadnúť taká hlúposť, že požiadal Elizu o ruku? Teraz si už uvedomoval pochabosť svojho činu. Videl to očami dospelého a videl, aká veľká hlúposť to bola. Vlastne nie, bola to len pochabosť. Hlúposť bola udrieť najmocnejšieho muža v dedine. Dal si kolená pod bradu a objal si ich. „Čo som to len spravil, čo len s nami bude?“ vzlykal a zúfalo ľutoval seba i mamu.

III

Tesne po konflikte medzi Celtom a Jonasom udalosti nenabrali nejaký závrtný spád. Richtár nechcel robiť okolo všetkého príliš veľký rozruch, aby zbytočne nevzbudil pozornosť v provinčnom meste. Keby bol Kopola rýchlejší a mladíka chytil, je ľahko možné, že by tiekla krv, hlavne ak by sa snažil brániť. Je možné aj to, že by ju v amoku preliel samotný Celto, keďže sa jednalo o jeho dcéru a jeho samotného. Nič z toho sa ale nestalo, a tak aktéri mali možnosť vychladnúť a premyslieť si ďalšie kroky.

Jonasovu matku dal samozrejme zavrieť a oboch obvinil z krádeže. Mali sa snažiť ukradnúť dedinské peniaze, ktoré má u seba v úschove. Pobehlica sa votrela do ich priazne, využila ich dobrotu a keď jej dali prácu, snorila po ich dome. Jej túlavý syn sa snažil získať prácu na rúbaniskách u dobrosrdečného richtára. Ten mal nad mladíkom zľutovanie a chcel mu prácu naozaj ponúknuť a tak ho pozval aj do svojho domu. Ale táto zákerná dvojica mala určite už od začiatku plán, ako sa zmocniť peňazí dobrých Rostovanov. Našťastie ich pri krádeži Celto prichytil a hrdinsky, s nasadením vlastného života, im v tom zabránil. Utrpel pri tom aj vážne zranenie, ako sa snažil zákerného výrastka zastaviť. Ten pri tom ohrozil aj jeho manželku a dcéru. Dcéрка je z toho v šoku a bojí sa chuderka vyjsť z domu. Mladý zlodejisko utiekol do lesa a pravdepodobne sa tam stále túla, presne tak, ako to robil predtým.

Tento príbeh mu umožnil Elizu držať doma pod zámkom. Vypáčil z nej, kde sa zalúbenci stretávali a presťahoval ju do inej, ľahšie strážiteľnej izby. Jeho žena zároveň dostala za úlohu vytĺcť jej Jonasa z hlavy.

Celto nepochyboval o tom, že Jonasa skôr či neskôr chytia. Možno ho nalákajú na izbu jeho dcéry, čo sa už malo dávno stať, no mladík má asi viac rozumu ako čakali. Alebo sa pokúsi skontaktovať svoju matku. Tak či tak sa bude musieť niekde obliecť a najesť, zanechať stopy, nájsť ho a chytia. Len už to trvalo dlhšie ako čakal. Jeho výpoveď nebude brať nikto vážne, hlavne ak začne blúzniť o láske medzi ním a Elizou. Tú dovtedy spracuje, ak nie, tak jej akože ešte strach nedovolí vypovedať.

Viac ho trápila Jonasova matka. Jej výpoveď bude treba zmeniť tak, aby sa nakoniec zhodovala alebo aspoň lepšie zapadala do jeho príbehu. Zatiaľ ju mal pod zámkom a mohol oddaľovať jej výpoveď pred dedinskou súdnou radou. Súdna rada je trochu problém. Okrem ľudí z rady sú v nej aj dvaja kňazi a sedí tam aj ten nadutý Berinal. Druhý najbohatší muž v Roste, majiteľ krčiem a oboch bordelov. A čo je najhoršie, už mu vyfúkol aj nejaké pridružené kšeftíky pri obchode s drevom. Ako toho hajzla nenávidel.

Potreboval na ňu zatlačiť. Nejako získať jej priznanie, výmenou za život jej syna. To by bolo možné, ale na to potreboval Jonasa. Ale ten sopliak sa v lese naozaj vyznal a už päť dní ho nevedeli chytiť. Znervózňovalo ho to a rozmýšľal, že dá zavolať aj hľadača, ale to by vzbudilo ešte viac pozornosti a to nepotreboval.

To, že náš mladý utečenec stále volne pobehoval po lese bolo prekvapenie pre všetkých zainteresovaných. Teda, to že pobehoval po lese až tak nie, ale to, že ho nechytily. Vďačil za to predovšetkým šťastiu. Jedna vec bola pohybovať sa nepozorovane v lese, druhá nedať sa chytiť. Prvý deň sa neodvážil z lesa ani len vystrčiť nos. Za každým stromom videl dedinských knechtov a každý zvuk bol pátracia skupina. Bol presvedčený, že sa ho vyberú hľadať.

Zorganizuje sa pátracia skupina, ako keď sa stratila malá dcéra jedného z dedinských radných. V rojnici sa bude prehľadávať les a ešte aj večer s fakľami. Nič také sa samozrejme nestalo. Ísť hľadať malé dievča, ktoré chce byť nájdené a len omylom zišla z chodníka je jedna vec, ale pátrať po utečencovi čo sa skrýva iná - mimochodom tú malú vtedy našli, špinavú a uslzenú, ale našli. Až večer, keď si uvedomil, že vôbec po ňom nepátra pol Rosty, sedel na okraji lesa a pozeral dole do dediny. Hlavou mu vírila jediná myšlienka: „Som hladný, veľmi hladný.“ Hneval sa za to na seba. Mal mať predovšetkým strach o mamu, o Elizu a jeho myšlienky blúdili okolo kusu žuvanca. Zavrhol myšlienky na jedlo a sústredil sa na to, čo teraz pokladal za dôležité. Musel sa s oboma spojiť a porozprávať.

Vedel kde je Eliza, doma v izbe. Vedel aj, kde je jeho mama. V žalári v radnom dome. Bolo mu jasné, že obe budú strážiť. Nevedel, ako by sa dostal do žalára, ale k Elize sa mohol dostať tak ako vždy. Po popínavom brečtane, ktorý ho udržal len vďaka jeho nízkej váhe, cez múr okolo richtárovho domu. Potom vyliezť zozadu po lieske na strechu domca pre služobníctvo. Ten bol strechou spojený s hlavným domom, takže sa tadiaľ ľahko dostane k Elizinmu oknu, ktoré je na prvom poschodí. Túto cestu absolvoval pri svojich lúboštných výletoch už viackrát. Rozhodol sa, pôjde za svojou milou.

Bola bezoblačná noc plná hviezd a mesiac pekne svietil. Uľahčilo mu to nočný výlet, ale aj on bol ľahšie viditeľný z čoho síce mal strach, no neodradilo ho to. Preliezol múr a rýchlo utekal k lieske. Trocha sa obával, či ho nespozorujú psy, ale mal šťastie, buď boli zavreté alebo ho nezbadali. Už tu mu malo napadnúť, že asi niekto chce, aby sa dostal až k Elizinmu oknu, ale nenapadlo. Vyhupol sa z liesky na strechu, ľahol si na ňu a počúval. Nič nezachytil, tak sa

najskôr plazil po streche. Nešiel priamo k hlavnému domu, ale rozhodol sa, že predsa len najskôr skontroluje vstupný dvor. Priplazil sa až nad dvere, z ktorých doobeda vybehol Kopola a rozhliadol sa po dvore. Srdce mu zvieralo úzkosťou, keď znova uvidel dvere, z ktorých ho vytiahla jeho mama a bránu, ktorou vybehol. Naklonil sa nad strechu, aby sa pozrel aj na dvere, odkiaľ vybehol jeho neskorší prenasledovateľ. To, čo uvidel ho dostalo. Na stolčeku vedľa dverí bola klobása a chlieb, v ktorom bol zapichnutý nôž. Ten výjav sa mu zdal neskutočný, až smiešny. Akoby ho niekto lákal ako krysu na jedlo, už len zaklopiť pascu. Ale on nie je predsa krysa, na to neskočí. Pozrel sa na richtárov dom, okno svojej veľkej lásky ešte nevidel, bolo z druhého boku domu. A vtedy mu to došlo. Nelákajú ho na klobásu, ale na Elizu. Preto sa bez problémov dostal až sem. Je pre nich len krysa, ktorú treba chytiť. Ak vedia, ako za ňou chodil, už ho majú, z tejto strechy sa nedostane. Ležal tam a nevedel čo ďalej.

Na jeho šťastie dedinskí knechti neboli zrovna veľkí myslitelia. Chlapca jednoducho čakali z druhej strany, kde boli pri múre veľké stromy. Nenapadlo im, že môže vyliezť po brečtane, lebo ich by neudržal. Jedlo, ktoré videl, bolo jedného z nich. Práve bol oproti v stajni vypustiť pивá, ktorými sa posilnil. Vyšiel z nej a krížom cez dvor sa vracal k svojej večeri. Spoza stajne sa vynoril ďalší knecht a polohlasne zavolať na strážcu klobásy.

„Radis, pod' ma vystriedať. Chce sa mi strašne srať.“

„Poser sa, doteraz som tam šaškoval ja.“

„Nebud' chuj, zoberiem ti pivo.“

Vidina nápoja zdarma Radisa presvedčila: „Počkaj, zoberiem si štuchadlo.“ Prišiel k stolčeku s jedlom a zobral si krátky oštep, ktorý tam mal opretý. Dedinskí knechti nemali meče, okrem jedného, ktorý bol bývalý vojak. Mečom treba vedieť narábať, inak je to len závažie

naviac. Nosili nože alebo dýky a všetci mali krátke oštepky, ktoré dostali z radnice. Tie boli veľmi užitočné v krčmových bitkách, kde prevažne zasahovali. Teda až keď bitka skončila. Postaviť sa medzi mlátiacich sa drevorubačov s rukami ako lopaty sa zo zdravotných dôvodov neodporúčalo.

Radis odišiel poza stajňu strážiť a jeho kamarát utekal so stiahnutým zadkom do stajne.

Základné ľudské potreby Jonasa v tomto prípade zachránili. Ak by knechti zrovna nevyužívali prítomie stajne, asi by ho zbadali. Ďalšie činy uviedla do akcie ďalšia ľudská potreba - hlad. Keď Jonas zbadal, že knechti sú zaneprázdnení a na dvore nikoho niet, pohľad na klobásu pod ním ho popohnal k bláznivej akcii. Namiesto toho, aby sa vrátil späť po streche na druhú stranu, zošuchol sa z nej dole. Visel za ruky, pustil sa a doskočil pred stolík s jedlom. V domci sa svietilo, ale dvere boli zavreté. Schmatol klobásu a chleba a dal si ich za košeľu. Pevne zovrel rukoväť kuchynského noža, ktorý mu tak milo prichystali a rozbehol sa smerom k bráne, okolo domca k múru kadiaľ prišiel. Keď bol za domcom, nebol problém dostať sa na múr. Bol tam kopec harabúrd, po ktorých sa dalo vyliezť. Vedel už, že psy sú zavreté, tak si dal nožík medzi zuby a sústredil sa hlavne na to, aby nenarobil hluk.

Na druhej strane plotu už mal celkom dobrú náladu. Prišlo mu smiešne, ako bude ten posratý knecht vysvetľovať tomu druhému, že to on mu nezožral večeru. Ale najviac ho tešil nôž, ktorý získal. A aj mal prečo. Pre prežitie v lese je to neoceniteľná vec. Pri pohľade naň si uvedomil, že ešte potrebuje nejaké oblečenie. Aj kresadlo by bolo fajn, ale už sa mu podarilo založiť oheň aj pomocou kameňov. Bola síce jar, ale v noci bolo ešte celkom chladno. Domov, do kutice v nocľahárni pre takých ako je on s mamou, ísť nemohol. Určite aj tam

bude naňho niekto striehnúť. No nič, to vyrieši neskôr, teraz sa musí vrátiť späť pod ochranu stromov.

Richtárov dom bol takmer v strede dediny, takže cesta von mu trvala nejaký čas. Musel si dávať pozor, aby ho niekto nezbadal. Rozhodol sa, že pôjde inou cestou ako prišiel. Ťažko povedať, či to bola intuícia, ale dobre spravil.

Kopola nerobil tragédiu z toho, že mu ušiel, ale aj tak mu to chcel zrútať. Našiel si miesto v tieni, odkiaľ pozoroval kraj lesa. Bolo to blízko miesta, kde doň Jonas doobeda vbehol. Dúfal, že mladík zvolí overenú cestu. No Jonas mal našťastie preňho viac rozumu a do dediny sa vkradol inou cestou. No aj tak ho Kopola zbadal, aspoň si to myslel. Miesto, kde striehol, bolo vyššie a dosť ďaleko, takže keď dorazil niekde tam, kde zahliadol zakrádajúcu sa siluetu z lesa, už tam samozrejme nik nebol. Rozhodol sa tam počkať, dúfajúc, že sa tadiaľ aj vráti. Na jeho smolu tam trčal takmer celú noc a zbytočne. Bol premrznutý, nasratý a keby vtedy doňho niekto rypol, isto by ho zoznámil so svojim saxom.

Jonasa neopúšťalo v ten večer šťastie. Vybral si cestu okolo jednej z krčiem a kde sa vzal, tu sa vzal na plote pri nej prehodený kabát. Pravdepodobne ho tam zabudol pripitý drevorubač, ale to mu bolo jedno. Neváhal a ako sa mu už túto noc osvedčilo, privlastnil si ho. Aj keď bol vysoký, kabát na ňom visel. Určite patril plecnatému chlapovi. S nádejou na kresadlo strčil ruky do vreciek, ale to by už bolo asi príliš. Našiel tam iba kus motúza. Uspokojil sa aj s tým a postupoval opatrne ďalej do Veľkého lesa.

IV

Celá situácia už začala utíchať. Celto oddaloval vypočutie Jonasovej matky a po ňom sa zľahla zem. Už si myslel, že mladík poslúchol jej radu, aby sa do Rosty už nevracal, ale sa začali diať veci. Zlé veci, zlé pre richtára.

Najskôr na jednom zo skladísk popadali naukladané brvná. Boli pripravené na nakládku, ale asi ich dáky mamlas nezaistil. Popadali tak nešťastne, že v ten deň tam nemohli nakladať. Našťastie má Celto takýchto skládok viac a tak dokázal rýchlo naložiť inde. Potom, o pár dní, ktosi rozrúbal na jeho vozoch kolesá. Nie na všetkých, ale zrovna na tých, čo zavádzali v ceste. Tu už bolo jasné, že to nie je náhoda. Nieкто to urobil naschvál a uhádnuť kto, bolo veľmi jednoduché. Jonas sa pohyboval ako duch a škodil mu, kde mohol. Vrchol bol, keď mu povyháňal ustajnené ťažné kone. Niektoré hľadali až dva dni. Toto Celto nemohol tolerovať. Nielen, že bol na smiech, ale tu už išlo o peniaze a vtedy končí všetka sranda. Musí toho naničhodného pankharta chytiť. Klin sa klinom vybíja a tak richtár povolal z rúbanísk dvoch svojich najlepších hľadačov.

Volali sa Josneburg a Gilliason, ale všetci ich volali Jon a Son. Ťažko by ste hľadali dvoch rozdielnejších ľudí. Jon bol bledý a tichý, Son zase tmavý a ukecaný ako babizne na trhu. V krčme ho mali radi, vždy rozprúdil zábavu a krčmár viac predal. Aj keď napodiv samotný Son toho až tak veľa nevypil. Jon zase obracal jeden pohár za druhým, možno aj preto bol ticho, lebo nestíhal popri pití aj rozprávať. Čo ale mali spoločné, boli ich znalosti lesa. Keď boli v ňom, tak Son stíchol, Jon nepil, pohybovali sa úplne nehlučne a nezablúdili hádam ani poslepiačky.

Ich úloha bola jednoduchá. Násť a chytiť Jonasa. Ak by sa mu stala nehoda alebo sa museli brániť tak, že ho náhodou pichnú nožom, nevadí. Ale predtým, ako ho s pompou privedú do dediny, musia dať vedieť Celtovi alebo Kopolovi. Oni ho budú vypočúvať ako prví. Ako zástupcovia rady a bezpečnosti si musia predsa overiť, že už nie je nebezpečný. Stopárom to bolo jedno a keďže ich platí Celto, spravia tak ako chce on. Ešte predtým si ale skočia do krčmy.

Jonas sa v lese celkom zabýval. Prespával pomerne ďaleko od dediny, mal tri miesta kde zvykol nocovať. Darilo sa mu chytať ryby a loviť hlodavce či vtáky. Netrpel hladom, ale že by priberal sa tiež nedalo povedať. Sem-tam videl nejaké stopy ľudí aj hlbšie v lese a pravidelne stopy jednej bandy, ktorá sa potulovala po okolí. Vyhýbal sa im, ako sa dalo. Neboli to drevorubači a sprvu si myslel, že sú to lovci čo idú po ňom. Čoskoro ale zistil, že ich nijako nezaujíma a podľa stôp v táboroch, ktoré našiel, tu boli skôr ako mal potýčku s richtárom. Nevedel, čo tu robia a pýtať sa ich nemienil.

Nemal žiadne informácie o tom, čo sa deje v dedine. Vedel, že mama je ešte v žalári. Všimol by si, keby ju odvážali a po ceste nešiel žiadny netradičný sprievod. Len vozy s drevom, tovarom a zopár asi obchodných cestujúcich ako vždy. Raz narušili stereotyp vypustené ťažné kone, ale inak vyzerala Rosta, akoby sa nebolo vôbec nič stalo. Mimochodom, na pozorovanie cesty našiel vynikajúce miesto na jednom kopci. Skalný výbežok čnel nad stromami a umožňoval rozhľad dodaleka na cestu z a do Rosty.

Raz takto sedel v tieni veľkého duba na kraji lesa a zamyslene pozoroval dedinu. Zrazu pocítil na hrdle tlak a chlad ostria.

„Zdravím ťa, Jonas,“ ozval sa mu tichý hlas tesne za uchom, „ako sa ti vodí?“